

**PROGRAM DELA,
FINANČNI IN KADROVSKI NAČRT
ZA LETO 2023**

LJUBLJANA, februar 2023

KAZALO

PROGRAM DELA

1. PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA HIŠA ZA OTROKE.....	3
POS LANSTVO.....	4
VREDNOTE.....	4
VIZIJA.....	4
STRATEGIJE.....	4
2. MODEL BARNAHUS.....	5
2.1.1. KAJ JE MODEL BARNAHUS.....	5
2.2. EVROPSKI STANDARDI KAKOVOSTI ZA MODEL BARNAHUS.....	6
3. BARNAHUS V SLOVENIJI.....	9
3.1. ZAKON O ZAŠČITI OTROK V KAZENSKEM POSTOPKU IN NJIHOVI CELOSTNI OBRAVNAVI V HIŠI ZA OTROKE.....	10
3.2. ORGANIZACIJA JAVNEGA ZAVODA HIŠA ZA OTROKE.....	11
3.3. VKLJUČENOST V MEDNARODNE PROJEKTE.....	11
4. NALOGE HIŠE ZA OTROKE.....	13
5. CILJI HIŠE ZA OTROKE.....	14
5.1. DOLGOROČNI CILJI.....	14
5.2. LETNI CILJI HIŠE ZA OTROKE ZA LETO 2022.....	14
5.2.1. CILJI POVEZANI Z VZPOSTAVITVIJO JAVNEGA ZAVODA HIŠE ZA OTROKE.....	14
5.2.2. CELOSTNA OBRAVNAVA OTROK.....	15
5.2.3. STABILNA KADROVSKA STRUKTURA.....	16
5.2.4. NAČRT AKTIVNOSTI GLEDE USPOSABLJANJ IN IZOBRAŽEVANJ ZAPOSLENIH.....	16
5.2.5. IZVAJANJE PROGRAMOV MULTIDISCIPLINARNEGA IN MEDINSTITUCIONALNEGA USPOSABLJANJA.....	17
5.2.6. POVEČATI OZAVEŠČENOST PRISTOJNIH INSTITUCIJ, CILJNIH SKUPIN IN ŠIRŠE JAVNOSTIO PROBLEMATIKI TER DOSTOPNOSTI POMOČI ZA OTROKE, ŽRTVE IN PRIČE KAZNIVIH DEJANJ.....	18
5.2.7. ZAKONITO, UČINKOVITO IN RACIONALNO POSLOVANJE ZAVODA.....	18
5.2.8. EVALVACIJA DELOVANJA HIŠE ZA OTROKE.....	19
6. ZAKONSKE PODLAGE.....	19

FINANČNI NAČRT

7. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA.....	22
7.1. OBRAZLOŽITEV.....	22
7.2. PRILOGA FINANČNEGA NAČRTA.....	25
Preglednica: IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO DENARNEM TOKU V EUR.....	25

KADROVSKI NAČRT

8. KADROVSKI NAČRT HIŠE ZA OTROKE ZA LETO 2022.....	26
8.1. OBRAZLOŽITEV.....	26
8.2. PRILOGA KADROVSKEGA NAČRTA.....	27
Preglednica: KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2023.....	28

1. PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA HIŠA ZA OTROKE

Polni naziv:	JAVNI ZAVOD HIŠA ZA OTROKE
Skrajšano ime:	Hiša za otroke
Angleško ime:	Public Institution Children's House
Naslov:	Zaloška cesta 59, 1000 Ljubljana
Sedež:	Ljubljana
Pravnoorganizacijska oblika:	Javni zavod
Davčna številka:	20581904
Matična številka:	9022635000
Transakcijski račun:	SI5601100-6000074034
Šifra dejavnosti:	86.909
E-pošta:	gp@hisa-za-otroke.si
Zastopa:	Simona Mikec (direktorica, 11.4.2022)
Sveta zavoda:	dr. Mateja Hudoklin – predsednica Tanja Mate Mija Cankar doc. dr. Drago Jerebic dr. Andrej Omulec mag. Alenka Colja Urša Kovač
Strokovni svet:	Zoran Stankić Rupnik – predsednik Marjeta Švab Širok – podpredsednica Barbara Jenkole Žigante Maja Plaz Dr. Bernarda Dobnik Renko Tatjana Milavec Vinko Stojnšek

POSLANSTVO

Osnovno poslanstvo Hiše za otroke je v pomoči in zaščiti otrok žrtev in prič nasilja. V otrokom varnem in prijaznem okolju bomo poskrbeli za celostno obravnavo otrok, na način, da bodo slišani in bodo prejeli pomoč ter podporo. Pri vzpostavitvi otrokom prijazne multidisciplinarne in medinstitucionalne (MDMI) službe, ki je na voljo žrtvam in pričam nasilja, sledimo standardom modela Barnahus.

VREDNOTE

Ključne vrednote Hiše za otroke so otrokova največja korist, dostopnost, odzivnost, timsko delo, sodelovanje, strokovnost.

VIZIJA

Vizija delovanja Hiše za otroke – Barnahus Slovenija je v oblikovanju prostora, ki bo namenjen otrokom. Prostor bo zanje varen in prijazen; omogočal jim bo, da bodo slišani in sprejeti. Ključno načelo delovanja je načelo največje koristi otroka. Vsled uresničevanja ključnega načela največje koristi otroka, bo otrokom v okviru multidisciplinarnega in medinstitucionalnega delovanja, zagotovljena celostna obravnava, ki bo strokovna, kakovostna, hitra in dostopna.

Hiša za otroke bo omogočala tudi strokovno podporo v okviru usposabljanj in svetovanj zainteresiranim strokovnjakom na področju prepoznave zlorab otroka ter prispevala k senzibilizaciji problematike. S preventivnimi dejavnostmi ter z vključenostjo v skupnostne projekte na lokalni in državni ravni, bo Hiša za otroke kontinuirano prispevala k ozaveščanju javnost o problematiki spolnih in drugih zlorab otrok.

STRATEGIJE

Strategije uresničevanja vizije in poslanstva vključujejo usklajeno izvajanje forenzičnih intervjujev, forenzičnih zdravstvenih pregledov, psihosocialno pomoč otrokom, usposabljanje strokovnjakov in ozaveščanje javnosti o problematiki spolnih zlorab.

2. MODEL BARNAHUS

V Evropi se za hiše za otroke uporablja islandsko poimenovanje BARNAHUS (island. hiša za otroke). Takšen model obravnave otrok je bil povzet po ameriškem konceptu »Children advocacy centres (CAC)«, ki se je razvil kot odgovor na spolne zlorabe otrok v Alabami leta 1985 in ima danes preko 1.000 centrov po Združenih državah Amerike, vendar je v evropskem kontekstu najprej in na drugačen način zaživel na Islandiji in nato v drugih nordijskih državah. Tako evropski kot ameriški model gradita na razumevanju zlorab otrok kot kompleksnega pojava, ki terja specializirano in multidisciplinarno obravnavo, razlikujeta pa se predvsem v naravi ustanove, ki nudi specializirane storitve: centri v ZDA so pretežno v zasebni lastni, v Evropi pa delujejo pod okriljem države. Poleg tega je na Islandiji ideja dobila nove razsežnosti: služba je bila integrirana v sistem socialnega skrbstva, kar omogoča, da so vključeni otroci deležni obravnave zunaj sodišč in se za njihovo zasliševanje uporabljajo alternativne metode.

2.1. KAJ JE MODEL BARNAHUS? ¹

Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (Lanzarotska konvencija) je do sedaj najambicioznejši in najcelovitejši pravni instrument za zaščito otrok pred spolnim zlorabljanjem in spolnim izkoriščanjem. Poudarek na otrokom prijaznem, multidisciplinarnem in medinstitucionalnem sodelovanju je rdeča nit Konvencije; člani urejajo usklajevanje, preiskovalni postopek, zaslišanje otroka, zaščitne ukrepe in pomoč žrtvam.

V poročilu o izvajanju za leto 2015 je Odbor podpisnic Lanzarotske konvencije islandski model Barnahus prepoznal kot primer dobre prakse, ki nudi otrokom prijazno obravnavo s strani MDMI-služb.

V različnih nacionalnih kontekstih so se izoblikovali različni tipi MDMI-službe in centrov Barnahus. Njihov način delovanja je odvisen od pravnega sistema, družbene strukture, kulture in strokovnih praks. V številnih državah je prišlo do postopnega razvoja MDMI-služb, ki pokrivajo več področij in so bolj učinkovite. Izraz center Barnahus oziroma MDMI-služba za otroke, ki so žrtve ali priče nasilja, se navadno nanaša na otrokom prijazno in varno okolje, ki pod eno streho združuje več služb za obravnavo žrtev, na usklajen in učinkovit način. Tako se preprečuje vnovično travmatizacijo med postopkom preiskave in postopkom pred sodiščem. Osrednji cilj je usklajevanje vzporednih kazenskih preiskovalnih postopkov in postopkov za zaščito otroka. Ključna vloga službe je, da zbere veljavne dokaze, ki se lahko uporabijo v sodnem postopku, tako da otroka spodbudi k sodelovanju pri razgovoru in od njega pridobi potrebne informacije. Otrok je deležen tudi pomoči in podpore, ki vključuje zdravstveno oceno in oskrbo ter oceno psihičnega stanja in terapijo.

V splošnem evropske države, ki so koncept Barnahus implementirale, področje urejajo na različne specifične načine, večini pa je skupno:

- Barnahus deluje kot otroku prijazna služba, ki pod eno streho združuje postopke znotraj kazenskega pravosodja, skrbstvenih služb ter medicinske in psihosocialne pomoči.
- V Barnahus se izvajajo zaslišanja in zdravstveni pregledi otrok, pri postopkih pa sodelujejo tako policija, tožilstvo, zagovornik obdolženca, sodišča in drugi. Obenem se oceni potreba otroka po nadaljnji medicinski in psihosocialni pomoči. Multidisciplinarnost je temelj delovanja Barnahus.
- V nekaterih državah o utemeljenosti obtožb pred vključitvijo otroka v obravnavo odloča tožilstvo, v drugih pa otroke v Barnahus napotujejo neposredno policija in organi socialnega varstva.

¹ Povzeto po: <https://rm.coe.int/zascita-otrok-pred-spolnim-izkoriscanjem-otrokom-prijazna-multidiscipl/16808acd37>

- Če se v postopku ugotovi, da otrok in njegova družina ne potreujeta obravnave znotraj Barnahus, temveč v okviru socialnega varstva, se jih napoti k ustreznim službam.

Nadalje so Barnahus po Evropi skupni koncepti, ki obenem sledijo Smernicam Odbora ministrov Sveta Evrope za otrokom prijazno pravosodje, a jih v številnih vidikih pomembno presegajo:

- Multidisciplinarni pristop: službe, ki pri delu Barnahus sodelujejo, so organi (kazenskega) pravosodja, službe socialnega skrbstva ter službe medicinske obravnave in tako običajno zajemajo strokovnjake, kot so socialni delavci, psihologi, policisti in tožilci, pediatri in medicinski izvedenci.
- Pristop »enih vrat« (ali »pod eno streho«): osnovna ideja Barnahus je, da se otrokom, ki se znajdejo v kazenskih in podobnih postopkih, zagotovi enkratna obravnava na enem mestu in tako prepreči nepotrebno dodatno in dolgotrajno obremenjevanje z obiskovanjem različnih služb v različnih terminih na različnih lokacijah.
- Izogibanje sekundarni viktimizaciji: s prejšnjim je tesno povezana ideja izogibanja sekundarni viktimizaciji (dodatni travmi, ki jo že tako travmatiziranemu otroku povzroča otroku neprilagojena obravnava v kazenskem postopku), ki jo Barnahus naslavlja tako, da so postopki prilagojeni otroku in zagotavljajo možnost kar največjega varovanja otrokove koristi.
- Varen kraj za izjavljanje in nevtralen prostor za izvedbo uradnih postopkov: naslednji temeljni pristop je zagotavljanje varnega okolja, v katerem lahko otroci podajo svoje izjave o zlorabi – to okolje mora biti otrokom prijazno, osredotočeno na otroke in podporno. Za evropski prostor je (za razliko od ameriškega) značilno, da Barnahus obenem predstavlja nevtralen prostor, v katerem se izvajajo uradni postopki – in da torej otrok ne vstopa več na sodišče.
- Širok krog upravičencev in široka definicija zlorabe otrok: V osnovi so bili CAC-ji in islandska Barnahus namenjeni otrokom, žrtvam spolnih zlorab. Tak pristop je bil kmalu presežen, saj praktično vse države, ki sistem poznajo, med upravičence prištevajo (vsaj) otroke žrtve spolnih zlorab in drugih oblik nasilja.

V evropskem prostoru je poleg tega temeljno ravnotežje, ki ga sistemi iščejo med največjo koristjo otroka in načeli poštenega (kazenskega) postopka. V splošnem odgovori posameznih držav izhajajo iz zgoraj opisanih načel in pristopov, vendar se ureditve po posameznih državah v posameznih vidikih lahko tudi razlikujejo.

Model Barnahus tako pod eno streho zajema štiri sobe:

- 1) zdravstveni pregled;
- 2) ocena, terapija in podpora;
- 3) forenzični intervju;
- 4) zaščita otroka.

Posamezne ureditve težijo k temu, da zajamejo kar največ ali najraje vse omenjene sisteme, vendar se jih upošteva v pravnem kontekstu in okoliščinah lotijo na različne načine.

2.2. EVROPSKI STANDARD KAKOVOSTI ZA MODEL BARNAHUS²

V okviru projekta PROMISE, ki ga financira EU, so bili razviti Evropski standardi kakovosti za model Barnahus, ki predstavljajo operativni in organizacijski okvir za organizacijo in delovanje centrov, ki so prevzeli sistem Barnahus. Ključni namen standardov je uveljavljanje postopkov, ki preprečujejo vnovično travmatizacijo in omogočajo pridobitev izjave žrtve, ki se lahko uporabi na sodišču, ne da bi bila pri tem kršena otrokova pravica do zaščite, pomoči in otrokom prijaznega pravosodja. Standardi nudijo okvir, znotraj katerega se določijo cilji glede kakovosti pri izvajanju temeljnih nalog, za katere so pristojni centri Barnahus oziroma MDMI-službe.

² Povzeto po: *Smernice za multidisciplinarno in medinstitucionalno obravnavo otrok, ki so žrtve ali priče nasilja* (Lind Haldorsson, zbirka projektov PROMISE, Sekretariat Sveta baltskih držav in organizacija Child Circle, 2017)

Standard 1.1 Najboljši interes otroka	Pri izvajanju vseh ukrepov in sprejemanju vseh odločitev, ki zadevajo otroka, družinske člane, ki niso osumljeni zlorabe, skrbnike ali spremljevalce, je najpomembneje, da se ugotovi najboljši interes otroka.
Standard 1.2 Sodelovanje otroka	Spoštuje in zagotavlja se pravica otroka, da svobodno izraža svoje mnenje in ima dostop do informacij. Otroci in družinski člani ali skrbniki prejmejo ustrezne informacije o možnostih potrebnega zdravljenja in terapij ter lahko vplivajo na čas, kraj in način njihovega izvajanja.
Standard 1.3 Preprečevanje nepotrebne odlašanja	Sprejeti so ukrepi, s katerimi se prepreči neupravičeno odlašanje in zagotovi, da se v določenem obdobju izvede forenzični intervju, ugotovi, ali je potrebna uvedba ukrepov za zaščito otroka, opravi ocena duševnega zdravja in zdravstveni pregled ter se otroku pravočasno posredujejo informacije.
Standard 2 Multidisciplinarno in medinstitucionalno (MDMI) sodelovanje	• Pravni status: Center Barnahus je formalno umeščen v nacionalni ali lokalni okvir nacionalne ali lokalno socialnega varstva ali službe za zaščito otrok, organov odkrivanja in pregona/pravosodnega sistema ali nacionalnega zdravstvenega sistema. Barnahus lahko deluje kot neodvisna služba, če ima pri tem zakonski status, ki ga priznavajo nacionalni ali lokalni organi. • Strukturirano in pregledno MDMI-sodelovanje: Jasno so določene vloge, mandati, usklajevalni mehanizmi, proračun, ukrepi za spremljanje in vrednotenje. MDMI-sodelovanje prične s prejemom začetnega poročila o sumu zlorabe otroka in se nadaljuje skozi celotno obravnavo primera.
Standard 3 Nediskriminacija	Ciljna skupina so vsi otroci, ki so žrtve in/ali priče kaznivega dejanja, ki vključuje kakršnokoli obliko nasilja. Družinski člani, ki niso osumljeni zlorabe, ali skrbniki so obravnavani kot sekundarna ciljna skupina.
Standard 4 Otrokom prijazno okolje	• Kraj in dostopnost: Če je le mogoče, so prostori centra Barnahus urejeni v ločeni stavbi in na lokaciji, ki je običajna, otrokom poznana. Ravno tako je zaželeno, da je center dostopen s sredstvi javnega prevoza in ima urejen dostop za otroke s posebnimi potrebami. • Ureditev prostorov: Oprema in materiali so prijazni otrokom in družinam ter so prilagojeni ciljni starostni skupini. Prostori ne predstavljajo tveganja za telesne poškodbe otrok, ne glede na njihovo starost in razvojno stopnjo. Na voljo so ločena, zvočno izolirana območja, ki zagotavljajo zasebnost. • Preprečevanje stika z osumljencem: Prostori so urejeni tako, da žrtev na noben način ne more priti v stik z domnevnim storilcem. • Prostor za intervju: Medinstitucionalna ekipa lahko intervjuje spremlja v živo, vendar ne v prostoru, kjer se izvaja intervju.
Standard 5 Medinstitucionalno načrtovanje in vodenje primerov	• Formalni in običajni postopki: Medinstitucionalno preverjanje obravnave primerov in načrtovanje je urejeno skladno z dogovorjenimi formalnimi in običajnimi postopki, ki se redno ocenjujejo. Medinstitucionalni ekipi je zagotovljen

	dostop do najnovejše dokumentacije in potrebnih informacij v zvezi s primerom. • Strokovni pomočnik: Dodeljeni strokovni delavec oziroma član ekipe Barnahus spremlja multidisciplinarno in medinstitucionalno vodenje primera, da zagotovi neprekinjeno podporo in obravnavo otroka in družinskih članov/skrbnikov, ki niso osumljeni zlorabe, ali skrbnikov.
Standard 6 Forenzični intervju	• Usposobljeno osebje za izvajanje praks in protokolov, ki temeljijo na dokazih: Forenzične intervjuje opravlja usposobljeno osebje v skladu s prakso in protokoli, ki temeljijo na dokazih, na način, da se zbere dovolj kakovostnega dokaznega gradiva. • Lokacija in snemanje: Forenzični intervjuji se opravljajo v prostorih centrov Barnahus. Izvaja se zvočno in slikovno snemanje intervjujev, da teh ni treba znova opravljati. • Prisotnost MDMI-osebja: Forenzični intervju opravi en sam strokovni delavec. Forenzični intervju lahko spremljajo vsi člani MDMI-skupine, ki obravnavajo primer, in sicer v živo v sosednjem prostoru ali z ogledom posnetka. Na voljo je sistem za komunikacijo med izvajalcem intervjuja in opazovalci. • Prilagoditve otroku: Intervju je prilagojen starosti otroka, njegovemu razvoju, kulturi in posebnim potrebam. Opravi se le toliko intervjujev, kolikor je nujno potrebnih za kazensko preiskavo. Če je potrebnih več intervjujev, jih opravi isti strokovni delavec.
Standard 7 Zdravstvena ocena in oskrba	• Ocena in oskrba: Zdravstvene ocene in/ali forenzične zdravstvene ocene redno izvaja specializirano osebje v prostorih centrov Barnahus, razen v posebnih primerih, ko je potrebno bolnišnično zdravljenje. • Preverjanje obravnave primerov in načrtovanje: Zdravstveno osebje je po potrebi prisotno pri obravnavah primerov in na sestankih, ki se skličejo za pripravo načrtov za nadaljnjo obravnavo.
Standard 8 Ocena duševnega zdravja in terapija	• Ocena in terapija: Otrokom, ki so žrtve ali priče nasilja in so napoteni v center Barnahus, sta ocena psihičnega stanja in terapija na voljo kot del rednega programa, ki ga izvajajo usposobljeni in izkušeni strokovnjaki. • Krizna intervencija: Organizacijska struktura je jasna in določeno je stalno osebje, ki v kriznih primerih redno nudi pomoč otrokom in po potrebi tudi družinskim članom, ki niso osumljeni zlorabe, oziroma skrbnikom.
Standard 9 Usposabljanje, mentorstvo in svetovanje	• Usposabljanje strokovnjakov: Za osebje centrov Barnahus in zaposlene pri povezanih institucijah^(SEP) se organizirajo redna usposabljanja na strokovnih področjih, za katera so specializirani, ravno tako pa imajo možnost, da se udeležijo skupnih usposabljanj o tematikah, ki združujejo več področij. • Svetovanje, mentorstvo in pomoč: Osebu centrov Barnahus so na voljo redno svetovanje, mentorstvo, pomoč in strokovna ocena njihovega dela.
Standard 10 Preventiva	• Zbiranje podatkov, izmenjava informacij in ozaveščanje: Pripravljeni zbirni in razčlenjeni podatki/statistični podatki se posredujejo interesnim skupinam, z namenom ozaveščanja,

	podpore raziskovalnemu delu in za namene priprave in izvajanja zakonodaje, politike in postopkov. • Zunanje pridobivanje kompetenc: Strokovnjaki, ki delajo za otroke in z njimi, pridobivajo kompetence in znanje na študijskih obiskih, informativnih sestankih in predavanjih ter pri pripravi pisnih gradiv.

3. BARNAHUS V SLOVENIJI

Ideja vzpostavitve projekta Barnahus je nastala v okviru Ministrstva za pravosodje Republike Slovenije, ko so iskali načine za vzpostavitev sistema otrokom prijaznejšega sodstva. V letu 2017 je bil oblikovan projektni usmerjevalni odbor, ki ga sestavljajo člani Medresorske delovne skupine in je vključeval predstavnike:

- Ministrstva za pravosodje;
- Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Ministrstva za notranje zadeve;
- Ministrstva za zdravje;
- Vrhovnega državnega tožilstva;
- Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport;
- Vrhovnega sodišča;
- Okrožnega sodišča v Ljubljani
- Varuha človekovih pravic;
- Skupnosti centrov za socialno delo;
- Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše;
- Društva SOS telefon.

Finančna in strokovna podpora projektu je bila zagotovljena v okviru Evropske unije prek programa podpore strukturnim reformam v sodelovanju z Generalnim direktoratom Evropske komisije za podporo strukturnim reformam (DG REFORM) in Sveta Evrope, katerih namen je bil podpreti Republiko Slovenijo pri vzpostavitvi prve Hiše za otroke po modelu Barnahus, v kateri se bodo v skladu z mednarodnimi smernicami in standardi obravnavali otroci, žrtve kaznivih dejanj. Del finančne podpore projekta pa je bil zagotovljen v okviru sredstev Norveškega finančnega mehanizma.

Projekt se je je izvajal preko številnih dejavnosti, od pregleda politik in zakonodaje, do razvoja multidisciplinarnih strategij, orodij in postopkov, izobraževanja strokovnih delavcev, ki delajo z otroki in z ozaveščanjem javnosti o spolni zlorabi otrok.

Prvi del projekta je vključeval postopek pregleda pravne ureditve v Republiki Sloveniji, kar je služilo za vzpostavitev ustrezne pravne podlage za izvedbo reforme ter uvedbo medinstitucionalnih, nadzornih in ocenjevalnih postopkov, politik in mehanizmov, potrebnih za kakovostno in trajno delovanje modela Barnahus. Projekt je podprl pripravo posebnega Zakona, ki je določil okvir delovanja in organizacijo modela Barnahus in vlogo ter odgovornost posameznih udeležencev. Na podlagi ugotovitev je nastal Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke.

3.1. ZAKON O ZAŠČITI OTROK V KAZENSKEM POSTOPKU IN NJIHOVI CELOSTNI OBRAVNAVI V HIŠI ZA OTROKE

Osnovni cilji Zakona o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZZOKPOHO) je celovita in sistemska ureditev obravnave mladoletnih oškodovancev in drugih žrtev kaznivih dejanj. Zakon je oblikovan na podlagi mednarodnopравниh standardov in konvencij ter dobrih praks, ki so bile sprejete v nekaterih drugih državah in jih spodbujata tako Evropska unija kot Svet Evrope. Zakon podaja jasna izhodišča, ki dopolnjujejo obstoječo kazensko zakonodajo, zaradi preprečevanja sekundarne viktimizacije otrok oškodovancev in prič ter zasledovanja največje koristi otroka, ureja številne institute v okviru enega zakona, zaradi česar bo sistem obravnavanja jasnejši, preglednejši in s tem dosledneje zagotavljal pravno varnost otrok oškodovancev in žrtev kaznivih dejanj.

Procesne rešitve v zakonu, stremijo k enotni, celoviti obravnavi otroka pri zaslišanju, bodisi v vlogi oškodovanca bodisi (tudi) v vlogi priče, pod določenimi pogoji pa tudi v vlogi storilca. Zato so procesne rešitve zasnovane tako, da sodišče z odredbo za zaslihanje po tem zakonu odloči tudi o uporabi vseh ukrepov za varstvo otrokove duševne celovitosti: izogibanju stikom z obdolžencem, uporaba prilagojenih prostorov, zaslihanje s pomočjo strokovnjaka, in minimiziranju števila zaslihanj (ti. *one-stop-shop pristop*). Kazensko procesna pravna podlaga za odločanje sodišča se sicer s tem zakonom ne spreminja; izhodišča, kot jih določa Zakon o kazenskem postopku, ostajajo nespremenjena. Vendar pa je pričakovati, da se bodo sodišča z zmanjšanjem administrativnih bremen lažje osredotočila na vsebinsko obravnavo položaja mladoletne priče oziroma oškodovanca ter na vsebinsko izvedbo samega zaslihanja. Ključ do odprave nepotrebne sekundarne viktimizacije ali stiske mladoletne priče je zmanjšanje števila zaslihanj. K temu cilju prispevajo prav vse prvine predlagane rešitve: celovit pristop, krepitev pravic obrambe in hibridna izvedba procesnega dejanja zaslihanja.

Predlog zakona določa ustanovitev posebnega Javnega zavoda Hiša za otroke, ki je organiziran kot javni zavod, ki mu, podobno kot pri izvedenstvu, sodišče prepusti organizacijo in izvedbo zaslihanja, pri tem pa ohranja materialno-procesno vodenje samega zaslihanja.

Z namenom varovanja otrokove duševne in telesne celovitosti se s predlogom zakona zagotavlja tudi krizno podporo in psihosocialno pomoč otroku. Po tem zakonu krizna podpora pomeni nudenje zlasti psihološke podpore otroku ob zaslišanju in telesnem pregledu, psihosocialna pomoč pa trajnejšo obliko praktične, socialne in psihološke pomoči otroku, ki sledi v obdobju po zaslišanju.

Zagotavljanje celostne obravnave otrok v Hiši za otroke izhaja torej iz načel, po katerih državni organi in drugi udeleženci pri zagotavljanju celostne obravnave otroka ravnajo posebej pazljivo, da se ob enakem varstvu pravic, ob spoštovanju jamstev poštenega postopka in pravic obrambe spoštuje dostojanstvo in zagotavljajo največje koristi otroka, ter upoštevajoč njegovo starost, zrelost, sposobnost razumeti pomen in posledice svojih dejanj in druge osebne značilnosti ter vrsto, naravo in okoliščine kaznivega dejanja pri tem skrbijo:

- da se otroku zagotovijo primerne informacije in pojasnila;
- da se zagotovi zaščita in osebna varnost otroka zaradi izpostavljenosti sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju;
- da se zaslihanje in telesni pregled otroka zaradi preprečevanja nadaljnje viktimizacije opravljata le, kolikor je to neizogibno potrebno in v najmanjšem možnem številu;
- da se omogoči, da je otrok slišan;
- da se aktivnosti izvedejo brez nepotrebne odlašanja.

Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke je bil marca 2021 v Državnem zboru sprejet soglasno, brez glasu »proti«.

3.2. ORGANIZACIJA JAVNEGA ZAVODA HIŠA ZA OTROKE

Vlada RS je na podlagi 6- člena ZZOKPOHO in 45. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS 12/91, 8/96, 36/06-ZPDZC in 127/06-ZJZP) s Sklepom Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi Javnega zavoda Hiša za otroke št. 00720-19/2021 z dne 22.7.2021 podala osnove za ustanovitev in registracijo Javnega zavoda Hiša za otroke. S tem sklepom se za izvajanje celostne obravnave otrok v skladu z določbami za otroke ustanovi Javni zavod Hiša za otroke ter se uredijo njegov status, razmerja med ustanoviteljem in zavodom ter temeljna vprašanja organiziranosti, dejavnosti in financiranje zavoda. Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije.

Zavod opravlja dejavnosti v obsegu in tako, kakor je to določeno z letnim programom dela in finančnim načrtom.

3.3. VKLJUČENOST V MEDNARODNE PROJEKTE

Predlog zakona in vzpostavitev delovanja Javnega zavoda Hiša za otroke je nastal v sodelovanju s številnimi domačimi in tujimi strokovnjaki, ob podpori Sveta Evrope in Evropske unije. S pomočjo sredstev Norveškega finančnega mehanizma smo uredili prostore prve Hiše za otroke in usposobili potreben kader za vzpostavitev delovanja javnega zavoda.

Barnahus v Sloveniji je naslov skupnega projekta **Evropske unije** in **Sveta Evrope**³, katerega namen je bil podpreti Republiko Slovenijo pri vzpostavitvi prve Hiše za otroke po modelu Barnahus, v kateri so v skladu z mednarodnimi smernicami in standardi obravnavani otroci, žrtve kaznivih dejanj.

Projekt se je izvajal preko številnih dejavnosti, od pregleda politik in zakonodaje, do razvoja medinstitucionalnih strategij, orodij in postopkov, izobraževanja strokovnih delavcev, ki delajo z otroki in z ozaveščanjem javnosti o spolni zlorabi otrok.

Projekt predstavlja drugo fazo skupnega projekta Generalnega direktorata Evropske komisije za podporo strukturnim reformam in Sveta Evrope »Študija izvedljivosti za vzpostavitev modela Barnahus« (2018–2019) in gradi na njegovih rezultatih

Prvi del projekta Izboljšani pravni in institucionalni okvir je vključeval postopek pregleda pravne ureditve v Republiki Sloveniji, kar bo služilo za vzpostavitev ustrezne pravne podlage za izvedbo reforme ter uvedbo medinstitucionalnih, nadzornih in ocenjevalnih postopkov, politik in mehanizmov, potrebnih za kakovostno in trajno delovanje modela Barnahus v Republiki Sloveniji. Projekt je podprl pripravo osnutka posebnega zakona za določitev okvira delovanja in organizacije modela Barnahus ter vloge in odgovornosti posameznih udeležencev.

Projekt v okviru modela Barnahus podpira razvoj politik in postopkov za zaščito otrok, s čimer zagotavlja varno in otroku prijazno okolje. Prav tako zagotavlja lažje posvetovanje z otroki in njihovimi družinami, s čimer omogoča ocenjevanje okolja, postopka in posredovanja v okviru modela Barnahus.

Vzpostavitev modela Barnahus v Republiki Sloveniji predstavlja pomembno spremembo v načinu sodelovanja strokovnjakov na področju obravnave otrok, žrtev kaznivih dejanj, vključno s postopkom izvedbe forenzičnega intervjuja z otroki in načinom sodelovanja institucij. Drugi del projekta vključuje izobraževanje, orodja, usmerjanje in gradiva, ki so bila razvita za zagotavljanje lažjega medinstitucionalnega usklajevanja in sodelovanja ter za izboljšanje izvajanja forenzičnih zaslišanj in postopkov forenzičnih zdravstvenih pregledov znotraj modela Barnahus.

³ Povzeto po: <https://www.coe.int/sl/web/children/barnahus-project-in-slovenia>

Senzibilizacija in ozaveščanje sta ključna pogoja za prepoznavanje in ukrepanje na področju preprečevanja in odzivanja na kazniva dejanja, storjena zoper otroke. Model Barnahus nudi dodatne priložnosti za ozaveščanje javnosti o kaznivih dejanjih in spodbuja strokovnjake k podpori. Tretji del projekta je usmerjen na širšo javnost in strokovnjake, ki delajo za otroke in z njimi, in jih spodbuja k ozaveščanju, prepoznavanju in prijavi kakršnih koli kaznivih dejanj, storjenih zoper otroke.

S podporo **Norveškega finančnega mehanizma** je bilo v okviru projekta Izobraževanje - krepitev človeških virov zagotovljeno financiranje programa z naslovom Pilotno delovanje Hiše za otroke in sicer prenova, preureditev in oprema prostorov za izvajanje dejavnosti Hiše za otroke, za zaposlitev ustreznega kadra v Hiši za otroke, izvedbo usposabljanj za osebje Hiše za otroke, zunanje sodelavce in drugo strokovno osebje, izvedba pilotnega delovanja, evalvacija in priprava načrta za nadaljnji razvoj storitve ter izvedba aktivnosti za dvig ozaveščenosti splošne in strokovne javnosti.

Nosilec projekta je Ministrstvo za pravosodje, Javni zavod Hiša za otroke se je v projekt vključil kot partner.

Prenova prostorov: ureditev primernih prostorov je bil eden temeljnih pogojev za implementacijo modela Barnahus v Sloveniji. Obravnava po modelu Barnahus je dolgoročno namreč predvidena tudi za otroke žrtve drugih kaznivih dejanj in če sodišče oceni, da je to v največjo korist otroka tudi za obravnavo mladoletnih storilcev kaznivih dejanj. Izkušnje iz tujine pa kažejo tudi na znatno povečanje števila prijavljenih zlorab po vzpostavitvi modela Barnahus in povečanju zaupanja javnosti v sistem. Za potrebe projekta je bila izvedena preureditev prostorov v lasti države na naslovu Zaloška cesta 59, Ljubljana. Da se prostori nahajajo na primerni lokaciji in jih je možno preurediti v »Hišo za otroke« v skladu s standardi kakovosti Barnahus, je ocenila tudi medresorska delovna skupina za izvedbo projekta »Hiša za otroke«, ki si je prostore pred renovacijo tudi ogledala. Opremljanje prostorov Hiše za otroke je potekalo v okviru sklopa 1 Investicije - Prenova prostorov hiše za otroke, kar je vključevalo nakup in namestitev pohištvene opreme, nakup in namestitev tehnične opreme (snemalna oprema, računalniki, medicinska oprema, druga tehnična oprema) in nakup vozila, ki ga bomo uporabljali za potrebe delovanja Hiše za otroke

Naslednji delovni sklop NFM obsega: vzpostavitev procesov, zagon in **delovanje Hiše za otroke**, kar vsebuje vzpostavitev internih procesov in korakov, postopkov/protokolov in komunikacije s pristojnimi službami po Sloveniji, začetek delovanja (v začetni fazi se Hiša za otroke ukvarja predvsem s primeri spolne zlorabe otrok). Vključeno je tudi mentorstvo in supervizija pri zagonu, vzpostavitvi in začetnem delovanju Hiše za otroke. Mentorstvo in supervizijo izvajajo strokovnjaki iz Slovenije in tujine, redni krajši on-line sestanki, sprotna pomoč in svetovanje po telefonu ali video povezavi.

V okviru delovnega sklopa **Koordinacija in organizacija usposabljanj in mentorstva** je bilo izvedeno Usposabljanje za forenzični intervju, v teku je Usposabljanje strokovnjakov za krizno podporo in psihosocialno pomoč.

Do zaključka projekta pa je predvidenih še nekaj usposabljanj:

- usposabljanje mreže za medinstitucionalno sodelovanje;
- usposabljanje zdravnikov za forenzični telesni pregled;
- izvedba študijskega obiska za predstavnike ključnih medinstitucionalnih deležnikov in izvedba prakse za osebje Hiše za otroke;
- seminarji za ostale strokovnjake, ki prihajajo v neposredni stik z otroki žrtvami zlorab;
- priprava priročnika s protokoli za koordinacijo med službami.

4. NALOGE HIŠE ZA OTROKE

Zavod v skladu z ZZOKPOHO opravlja javno službo in naloge, ki so potrebne za izvajanje javne službe na področju celostne obravnave mladoletnih oškodovancev in prič kaznivih dejanj ter mladoletnikov, ki še niso stari 18 let, zoper katere teče predkazenski ali kazenski postopek.

Zavod v okviru javne službe celostne obravnave opravlja naslednje naloge:

- pri izvajanju zaslišanj otrok zagotavlja organizacijo zaslišanja, podporo otroku, tehnične in prostorske možnosti za zaslišanje in strokovno pomoč sodišču pri zaslišanju v skladu s tem zakonom;
- pri izvajanju telesnega pregleda otroka zagotavlja organizacijo, tehnične in prostorske možnosti za telesni pregled in podporo otroku v skladu s tem zakonom;
- v okviru krizne podpore ob zaslišanju ali telesnem pregledu zagotavlja otroku pomoč svetovalca;
- v okviru izvajanja psihosocialne pomoči otroku ali njegovim družinskim članom zagotavlja psihološko, socialno in praktično pomoč.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka opravlja zavod tudi naslednje naloge, ki so potrebne za izvajanje javne službe:

- upravlja zbirke podatkov po tem zakonu;
- oblikuje in sprejema programe ter izvaja usposabljanja in preverjanja znanja strokovnjakov, ki pomagajo pri izvajanju zaslišanja otrok, ter svetovalcev za izvajanje krizne podpore in psihosocialne pomoči otrokom in njihovim družinskim članom;
- skrbi za enotnost in razvoj strokovnih metod in postopkov celostne obravnave otrok in v ta namen oblikuje in izvaja programe multidisciplinarnih in medinstitucionalnih usposabljanj;
- zagotavlja prostore za izvajanje nalog policije in centrov za socialno delo v postopkih v zvezi z mladoletnimi oškodovanci in pričami kaznivih dejanj;
- zagotavlja informacije in strokovno podporo zaposlenim in sodelavcem zavoda;
- sodeluje z mednarodnimi organizacijami;
- sodeluje z domačimi in tujimi strokovnimi in nevladnimi organizacijami;
- sodeluje z vzgojno-izobraževalnimi, visokoškolskimi in znanstveno-raziskovalnimi organizacijami;
- ozavešča javnost in opravlja znanstvenoraziskovalno delo s področja delovanja zavoda;
- pripravlja in objavlja letno poročilo o izvajanju nalog zavoda.

Poleg naštetih nalog lahko zavod v skladu s Sklepom o ustanovitvi Javnega zavoda Hiša za otroke opravlja tudi tržno dejavnost, ki je namenjena opravljanju dejavnosti, za katere je zavod ustanovljen, in sicer:

- organizira prireditve, ki niso vezane na osnovno dejavnost;
- pripravlja strokovna mnenja za zunanje naročnike;
- drugo.

5. CILJI HIŠE ZA OTROKE

Dolgoročni cilji Hiše za otroke so usmerjeni v celostno MDMI obravnavo otrok žrtev in prič nasilja. Ključna vloga je v usklajenem delovanju kazenskih preiskovalnih postopov in postopkov za zaščito otroka. Kratkoročni oz. letni cilji so v letu 2023 usmerjeni v vzpostavitev celostne obravnave otrok v Hiši za otroke, stabilizacijo strokovno kompetentnega kadra in zagotovitev ustreznih prostorskih pogojev. Pri izvajanju nalog bomo sledili vsebini projekta Norveškega finančnega mehanizma, program Izobraževanje – krepitev človeških virov: Pilotno delovanje Hiše za otroke.

5.1. DOLGOROČNI CILJI

Dolgoročni cilji javnega zavoda Hiša za otroke so:

- umeščenost Hiše za otroke v slovenski sistem celostne pomoči otrokom;
- hitra, učinkovita in kakovostna pomoč otrokom, ki so žrtve ali priče v predkazenskih ali kazenskih postopkih;
- združitev najboljših strokovnjakov različnih specializacij, ki delujejo timsko in zagotavljajo največjo korist otrokom;
- izvajanje forenzičnega intervjuja in telesnega pregleda v hiši;
- nudenje celostne obravnave otroku v obliki krizne podpore in psihosocialne pomoči;
- vključenost v medinstitucionalno obravnavo otroka;
- podpora in pomoč - tudi družinskim članom in drugim, ki niso osumljenci;
- zagotavljanje prostora za izmenjave izkušenj, dobrih praks med strokovnjaki, usposabljanja in mentorstva na temo zlorab in zaščite otrok
- ozaveščanje laične in strokovne javnosti o problematiki zlorabe s pomočjo preventivnih akcij;
- nudenje podpore raziskovalnemu delu;
- vključevanje v pripravo in izvajanje zakonodaje ter politike na nacionalni in mednarodni ravni.

5.2. LETNI CILJI HIŠE ZA OTROKE ZA LETO 2023

Naloge javnega zavoda Hiša za otroke so napisane v Zakonu o zaščiti otrok in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke. Letni cilji v letu 2023 so povezani z vzpostavitvijo stabilne dejavnosti v obsegu, ki ga določa zakon. Letne cilje, ki smo si jih zadali v lanskem letu, ko je javni zavod začel delovati, dopolnjujemo s konkretnimi vsebinskimi nalogami.

5.2.1. CILJI POVEZANI Z VZPOSTAVITVIJO JAVNEGA ZAVODA HIŠE ZA OTROKE

Javni zavod Hiša za otroke je bil ustanovljen julija 2021 s Sklepom o ustanovitvi Javnega zavoda Hiša za otroke (v nadaljevanju Sklep), v letu 2022 pa sta bila sprejeta in uveljavljena oba podzakonska akta, ki sta bila določena kot potrebna za učinkovito izvajanje ZZOKPOHO v praksi. Gre za nov javni zavod, ki je dejansko začel z delovanjem v mesecu aprilu 2022. V.d. direktorja ni opravil nalog, ki so mu bile naložene z 28. členom Sklepa. Po nastopu direktorice javnega zavoda je bil šele dokončan Statut in dopolnjen Akt o sistemizaciji delovnih mest. Prav tako ni bil pripravljen program dela, kadrovski in finančni načrt zavoda za leto 2022. V.d. direktorja prav tako ni pripravil zaključnega poročila javnega zavoda. Šele v drugi polovici leta 2022 so bili izpeljani kadrovski postopki, pregledana oprema prostorov in zabeležene pomanjkljivosti, začel se je vzpostavljati dejanski/konkreten način dela (tj. priprava protokolov, pravilnikov, vzpostavitev finančnega poslovanja...). Le to bomo v javnem zavodu nadaljevali v letu 2023.

- **Priprava in sprejem notranjih pravilnikov potrebnih za delovanje javnega zavoda** – v letu 2022 smo že pripravili Pravilnik o delovnem času, o opravljanju dela na domu in delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Le te pravilnike bomo uskladili in sprejeli. Pripravili bomo tudi vse ostale pravilnike, ki jih javni zavod potrebuje.
- **Ureditev prostorov** bo v letu 2023 obsegala izgradnjo dvigalo (investicija se bo krila iz sredstev Ministrstva za pravosodje), javni zavod bo poskrbel za koordinacijo del in v času gradnje prilagodil svoje delo. Planiran je nakup dodatne opreme za avdio-video konferenčni sistem (investicija se bo krila iz sredstev Ministrstva za pravosodje), ki bo omogočal visoko kakovost posnetkov zaslišanja, razširitev možnosti videokonferenčnih povezav, dodatno sobo opremljeno z videokonferenčnim sistemom (obstoječi sistem se iz ene od zasliševalnic prenese v konferenčno dvorano), sočasno uporabo vseh AV sistemov v vseh štirih multimedijško opremljenih sobah hkrati, česar trenutni sistem ne omogoča in nadzor ter upravljanje vse opreme iz sobe tehnika. Potrebno popravilo, ki ga moramo izvesti je zamenjava toplotne črpalke v toplotni postaji. Potrebno je urediti zunanost poslovnega prostora in nakup dodatne opreme (protipožarne omare, rezalnik papirja ...).
- **Digitalizacija poslovanja in vzpostavitev dokumentarnega sistema**, ki bo omogočal vodenje dokumentacije, lažji pregled in bolj transparentno poslovanje. V letu 2023 bomo nadaljevali s pogovori z Ministrstvom za javno upravo o možni namestitvi digitalnega sistema Krpan oz. bomo poiskali drugo rešitev, ki nam bo vsebinsko in uporabniško primernejša.
- **Vzpostavitev sodelovanja** z Univerzitetnim kliničnim centrom v Ljubljani in Ministrstvom za zdravje **z namenom vzpostavitve in izvajanje nalog forenzičnega telesnega pregleda**. V letu 2023 nameravamo nakupiti medicinske opreme (nakup se bo financiral s strani Ministrstva za pravosodje). Z zdravstvenim osebjem bomo sklenili pogodbe o sodelovanju in se dogovorili o oblikah sodelovanja.
- **Vzpostavitev dogovora z Ministrstvom za notranje zadeve** o vključevanju strokovnjakov za izvajanje forenzičnega intervjuja – uradno osebo policije v skladu s prehodno določbo 42. člena ZZOKPOHO. Sklenitev dogovora obsega oblikovanje protokola obveščanja, sodelovanja in medsebojne podpore.
- **Timsko delo in sodelovanje z zunanjimi institucijami** je v prvih letih delovanja Hiše za otroke zelo pomembno. Na ta način lahko javni zavod sproti predstavlja izkušnje z obravnavami, izzive in predloge izboljšav. Redno bomo sodelovali s sodišči, tožilstvom in ostalimi deležniki.
- **Pregled in spremljanje kazalnikov za evalvacijo standardov kakovosti za model Barnahus**.

5.2.2. CELOSTNA OBRAVNAVA OTROK

Poglavitni cilj javnega zavoda v letu 2022 je bil vzpostavitev CELOSTNE OBRAVNAVE OTROK, ki je temeljna naloga javnega zavoda in ključni razlog za vzpostavitev javnega zavoda. Javni zavod je v zakonskih okvirih začel delovati in bo celostno obravnavo otrok ohranil kot poglavitno nalogo tudi v letu 2023. V letu 2022 smo obravnavali skupaj 6 otrok, v prvih dveh mesecih 2023 smo to število že presegli. V letu 2023 bo potekalo intenzivno spremljanje in vrednotenje, koliko zaslišanj lahko opravimo v določenem časovnem terminu, koliko otrok je lahko istočasno vključenih v psihosocialno pomoč, kako in na kakšen način bo potekala krizna podpora, kako bo vzpostavljen telesni pregled in podrobna časovna ter vsebinska analiza obravnava otrok. Najpoglavitnejši cilj je, da se v letu 2023

celostna obravnava otrok nadaljuje tekoče v skladu s pripadom, strokovno in brez nepotrebnega odlašanja.

Z namenom zagotavljanja javne službe celostne obravnave otrok bo javni zavod opravljal naloge določene v Zakonu in vodil evidenco o:

- številu odredb sodišča;
- številu zaslišanih otrok;
- številu otrok vključenih v krizno podporo;
- številu (nezlorablajočih) staršev vključenih v krizno podporo;
- številu otrok vključenih v psihosocialno pomoč;
- številu (nezlorablajočih) staršev vključenih v psihosocialno pomoč;
- številu opravljenih zaslišanj otrok s strani policije;
- številu opravljenih zaslišanj s strani centrov za socialno delo;
- številu drugih obravnav.

Posebno pozornost bomo namenili analizi obravnavanih primerov iz vsebinskega vidika, kjer bomo po potrebi dopolnjevali ali spremenili protokol celostne obravnave otrok. V smeri zagotavljanja hitre obravnave bomo spremljali obravnavo primerov tudi s časovnega vidika: v kolikšnem času je sklican pripravljalni sestanek, v kolikšnem času je bilo izvedeno zaslišanje.

5.2.3. STABILNA KADROVSKA STRUKTURA

Kadrovski načrt v letu 2022 ni bil izpolnjen v celoti. Javni zavod je v letu 2022 šele začel z delovanjem in zaposleni so zaradi odpovednih rokov v prejšnjih službah prihajali vse do meseca oktobra. V Javnem zavodu Hiša za otroke je trenutno zaposlenih 7 oseb. Glede na kadrovski načrt v lanskem letu nismo zaposlili sistemiziranega kliničnega psihologa. Razlogi so v tem, da obstajajo splošne informacije, da kliničnih psihologov primanjkuje, prav tako v začetnem delovanju Hiše za otroke, tega profila nismo potrebovali. Glede na to, da so odredbe sodišče prihajale počasneje, kot smo pričakovali in so bile strokovne delavke vključene v druge naloge (usposabljanja, urejanje spletne strani, pomoč pri vzpostavitvi delovanja javnega zavoda), bomo kadrovsko politiko v smeri zaposlitve kliničnega psihologa nadaljevali v letu 2023.

Klinični psiholog bo opravljal naloge krizne podpore in psihosocialne pomoči ter zaslišanje otrok. Prav tako bo načrtoval in izvajal splošne in specifične psihodiagnostične, diferencialno diagnostične, psihoterapevtske in rehabilitacijske postopke pri otrocih in mladostnikih.

Zaposlitev specialista klinično psihološke stroke ustreza pogojem iz 16. in 34. člena ZZOKPOHO ter ocenjujemo, da bo javni zavod v prihodnje potreboval točno ta profil. Osnovno usposabljanje za izvajanje forenzičnega intervjuja namreč ne ponuja znanja za vodenje intervjuja z otroki s posebnimi potrebami in mlajšimi otroki, opazamo pa, da se sodišča obračajo na javni zavod tudi z odredbami za zaslišanje teh otrok. Med prvimi odredbami smo se že srečali z otrokom z dawnovim sindromom in avtistom. V kolikor se bo izkazalo, da je pomanjkanje kliničnih psihologov problem pri zaposlitvi tega profila, bomo razmislili tudi o možnosti, da javni zavod že zaposleno psihologinjo napoti na specializacijo iz klinične psihologije oz. poišče dodatna usposabljanja iz specialnih vsebin.

Kratkoročni cilji povezani z vzpostavitvijo stabilne in strokovno kompetentne kadrovske zasedbe:

- **Vključitev zaposlenih v usposabljanja in izobraževanja**, ki so potrebna za večanje strokovne kompetentnosti, razumevanja problematike obravnavanih otrok, organizacijo dela javnega zavoda. Podrobnejši pregled načrtovanih vsebin je predstavljen v nadaljevanju.

- **Vključitev zaposlenih v mentorstvo in supervizijo**, z namenom podpore in doseganja višje ravni strokovne kompetentnosti. Da bi sproti izboljšali prakso dela, preprečili oziroma vsaj hitro odpravili morebitne pomanjkljivosti pri delu ter zagotovili čim višjo kakovost obravnave, bo vsem strokovnim delavcem zagotovljeno ustrezno mentorstvo in supervizija. Pri tem bomo vključili tako domače strokovnjake, zlasti klinične psihologe z izkušnjami z obravnavo otrok žrtev spolne zlorabe kot tudi tuje strokovnjake z izkušnjami dela v Barnahusu.

5.2.4. NAČRT AKTIVNOSTI GLEDE USPOSABLJANJ IN IZOBRAŽEVANJ ZAPOSLENIH

Usposobljeni strokovni delavci so predpogoj za ustrezno obravnavo v Hiši za otroke po modelu Barnahus. V Sloveniji trenutno ne premoremo strokovnjakov z vsemi ustreznimi znanji in izkušnjami, zato bomo v okviru projekta omogočili ustrezna dodatna usposabljanja in izobraževanja za zaposlene. Zaradi enakega razloga se bomo pri izvedbi usposabljanj delno naslonili na tuje strokovnjake oziroma na usposabljanja v tujini. Usposabljanja bomo načrtovali tako, da bodo komplementarna z usposabljanji, ki so se izvajala v okviru tehnične pomoči EU/SE in v okviru projekta PROMISE 3, v katerem Ministrstvo za pravosodje prav tako sodeluje.

- **Usposabljanje za izvajanje forenzičnih intervjujev** z otroki je temeljno usposabljanje za uspešno implementacijo modela Barnahus v Sloveniji. Ker v Sloveniji tovrstnih celovitih usposabljanj ni na voljo, bo potrebno usposabljanja v celoti ali delno (posamezni moduli) zagotoviti pri izvajalcih v tujini, predvidoma v eni izmed držav EGP. Za zaposlene, ki še niso bili deležni usposabljanja za izvajanje forenzičnega intervjuja z otrokom, načrtujemo izvedbo začetnega usposabljanja in po nekaj mesecih še izvedbo nadaljevalnega oziroma osvežitvenega usposabljanja, da bodo izvajalci forenzičnih intervjujev na koncu visoko usposobljeni za njihovo izvajanje. Del usposabljanja bo potekal s pomočjo simulacije razgovora prek ustreznega programskega orodja. V skladu z Zakonom o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke in s Pravilnikom o usposabljanju in preverjanju usposobljenosti strokovnjakov in svetovalcev v Hiši za otroke lahko forenzični intervju z otrokom v Hiši za otroke izvajajo tudi uradne osebe policije, ki imajo opravljeno ustrezno usposabljanje v okviru projekta PROMISE 3. Za njih bomo zagotovili osvežitveno usposabljanje s pomočjo simulacije razgovora prek ustreznega programskega orodja. Usposabljanja bomo izvedli v celoti v živo ali v kombinirani obliki v živo in na daljavo doma in v tujini (predvidoma Švedska, Irska ali Hrvaška).
- **Usposabljanje za izvajanje krizne podpore in psihosocialne pomoči** otrokom in njihovim družinam prav tako sodi med temeljna usposabljanja za uspešno implementacijo modela Barnahus v Sloveniji. Ker v Sloveniji ni strokovnjakov, ki bi bili izkušeni v izvajanju krizne podpore in psihosocialne pomoči otrokom v kontekstu MDMI modela obravnave, si bomo pomagali (tudi) s tujimi strokovnjaki, s katerimi bomo usposabljanja izvedli v Sloveniji oziroma z usposabljanji v tujini. Za usposabljanja, ki jih bomo izvedli doma, bomo udeležence, ki niso zaposleni v Hiši za otroke izbrali prek strokovnih združenj, institucij oziroma javnega poziva. Pri tem bomo kot kriterij upoštevali tudi teritorialno pokritost. To pomeni, da bomo poskušali zunanje strokovnjake poiskati v različnih delih Slovenije. V okviru usposabljanj za izvajanje krizne podpore in psihosocialne pomoči bomo zaposlene v Hiši za otroke napotili tudi na ustrezna strokovna srečanja v tujini, npr. Nordic Conference on Child Abuse and Neglect (Islandija).
- **Job shadowing**: za vse zaposlene v Hiši za otroke, ki izvajajo forenzični intervju, psihosocialno pomoč otrokom, naloge informatika in vodje glavne pisarne ter ostale strokovne delavce bomo organizirali obisk ene izmed delujočih Barnahus institucij, predvidoma Barnahus na Irskem, Švedskem ali na Cipru, kjer bomo celotni delovni teden opazovali delo zaposlenih na primerljivih delovnih mestih in organizacijo dela v Barnahus nasploh ter tako dobili vpogled v delovanje Barnahus institucije z vidika svojih delovnih nalog in širše. Pri tem bodo v dogovoru z gostiteljsko institucijo ves čas imeli na voljo strokovnega sodelavca, ki jim bo sproti razlagal

posamezne aktivnosti in z njimi delil tudi dosedanje izkušnje pri delu. Gre za dragoceno izkušnjo, ki jo bodo lahko kasneje predstavili tudi na posvetih in usposabljanjih v Sloveniji.

Zaposleni se bodo v skladu z razpisanimi usposabljanji, izobraževanji in posveti udeležili tudi tistih, ki so vsebinsko povezana z delom v Hiši za otroke, poznavanje problematike spolnih zlorab in obravnavo le teh. Del sredstev namenjenih za izobraževanje bomo namenili tudi usposabljanju zaposlenih za vodenje in organizacijo dela v javnem zavodu. Postopoma se bomo lotili morebitnih nepravilnosti, ki so nastala ob začetnem delovanju javnega zavoda, pridobili ustrezna znanja za vodenje dokumentacije, javnih naročil in ostalih potrebnih evidenc.

5.2.5. IZVAJANJE PROGRAMOV MULTIDISCIPLINARNIH IN MEDINSTITUCIONALNIH USPOSABLJANJ

Koordinacija ter notranja in zunanja organizacija usposabljanj in mentorstev bo potekala v Hiši za otroke v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in drugimi deležniki in sicer za:

- Usposabljanja in preverjanja znanja strokovnjakov, ki pomagajo pri izvajanju zaslišanja otrok, ter svetovalcev za izvajanje krizne podpore in psihosocialne pomoči otrokom in njihovim družinskim članom: usposabljanje strokovnjakov in sodelavcev za forenzični intervju, usposabljanje strokovnjakov za krizno podporo in psihosocialno pomoč.
- Usposabljanje mreže za medinstitucionalno sodelovanje – enotno usposabljanje za učinkovito MDMI sodelovanje vseh deležnikov: skrb za enotnost in razvoj strokovnih metod in postopkov celostne obravnave otrok in v ta namen oblikovanje in izvajanje programov multidisciplinarnih in medinstitucionalnih usposabljanj, usposabljanje zdravnikov za forenzični telesni pregled.
- Po načelu enih vrat bo v Hiši za otroke otrokom žrtvam zlorab zagotovljen tudi forenzični telesni pregled. V začetnem obdobju delovanja ne predvidevamo zaposlitev zdravnika v Hiši za otroke, zato bodo ta usposabljanja namenjena izključno zunanjim sodelavcem. Usposabljanja bodo izvajali domači oziroma tuji strokovnjaki, s katerimi bomo usposabljanja izvedli v Sloveniji. Predvidoma bomo izvedli dva programa eno do dvodnevni usposabljanj, ki se jih bodo udeležili zunanji sodelavci (zdravniki) Hiše za otroke. Udeleženci bodo izbrani z javnim pozivom oziroma pozivom prek strokovnih združenj.

V okviru projekta Norveškega finančnega mehanizma in v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje se bo v letu 2023 pripravil Priročnik s protokoli za koordinacijo med službami, strokovni delavci javnega zavoda pa bomo sodelovali pri pripravi gradiva. Namen priročnika za multidisciplinarno in medinstitucionalno obravnavo v Hiši za otroke je na enem mestu zbrati vse ključne informacije in napotke za delo različnih institucij in strokovnih delavcev pri obravnavi otrok v Hiši za otroke. Priročnik bo vključeval protokole dela in druge relevantne informacije. V osnovi bo narejen kot elektronsko gradivo, da ga bo lažje nadgrajevati in posodabljati ter distribuirati. Manjše število bomo izdali tudi v tiskani obliki. Ocenjujemo, da bo zadostovalo nekaj sto (največ 500) izvodov, točno število pa bomo določili na podlagi povpraševanja.

5.2.6. POVEČATI OZAVEŠČENOST PRISTOJNIH INSTITUCIJ, CILJNIH SKUPIN IN ŠIRŠE JAVNOSTI O PROBLEMATIKI TER DOSTOPNOSTI POMOČI ZA OTROKE, ŽRTVE IN PRIČE KAZNIVIH DEJANJ

Zavedanje strokovne in splošne javnosti o spolnih in drugih zlorabah otrok ter o možnostih, ki jih žrtve imajo, je v Sloveniji nezadostna, zato jo bomo z uporabo različnih komunikacijskih orodij izboljšali in slovensko javnost senzibilizirali glede te problematike. Hkrati jo bomo seznanili z novim pristopom, ki preprečuje ponovno viktimizacijo žrtev in jim zagotavlja prijazno obravnavo. S tem bomo dvignili zaupanje v institucije ter žrtvam in njihovim družinam olajšali odločitev za prijavo zlorab. V letu 2022 smo vzpostavili spletno stran, kjer so strokovni in splošni javnosti na voljo vse informacije o projektu,

o modelu Barnahus in druge relevantne informacije o temi. Hkrati bomo skozi sodobne oblike komunikacije (splet, družbena omrežja) splošno javnost ozaveščali o problematiki spolnih zlorab in ustreznem odzivu nanje.

Cilj bomo dosegali na podlagi:

- ozaveščanja javnosti s predstavitvijo delovanja Hiše za otroke v medijih in na strokovnih posvetih;
- oblikovanja komunikacijske strategije za objave na spletnih omrežjih;
- sprotnega posodabljanja spletne strani.

5.2.7. ZAKONITO, UČINKOVITO IN RACIONALNO POSLOVANJE ZAVODA

Stabilno finančno in materialno poslovanje

V letu 2023 se bo javni zavod financiral iz dveh virov, glavni vir financiranja je zagotovljen iz sredstev Norveškega finančnega mehanizma, v okviru projekta z naslovom Pilotno delovanje Hiše za otroke. Načrtujemo, da bomo s stabilnim kadrovskim timom in sredstev, ki so zagotovljena za namen usposabljanja dosegli visoko raven strokovne kompetentnosti. Del sredstev pa javni zavod še vedno potrebuje za vzpostavitev delovanja hiše, zato bomo nakupili pripomočke, knjige, didaktične igrače – ki jih strokovnjakinje potrebujejo za svoje delo.

5.2.8. EVALVACIJA DELOVANJA HIŠE ZA OTROKE

Ministrstvo za pravosodje bo z zunanjimi evalvatorji v letu 2023 izvedlo celovito evalvacijo delovanja Hiše za otroke v okviru Programa Izobraževanje – krepitev človeških virov, z namenom, da se oceni uspešnost delovanja in pridobljene izkušnje ter naredi priporočila za nadaljnje delo. Vsi zaposleni v Javnem zavodu Hiša za otroke bomo aktivno sodelovali v evalvaciji.

6. ZAKONSKE IN DRUGE PODLAGE, NA KATERIH TEMELJIJO CILJI IN AKTIVNOSTI

Zakoni:

Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi celostni obravnavi v Hiši za otroke (Ur.l.RS št. 54/21)

Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo)

Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)

Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)

Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)

Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19 in 72/19)

Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18 in 66/19)

Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631)

Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18)

Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19)

Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo in 158/20)

Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19 in 174/20 – ZIPRS2122)

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19 in 203/20 – ZIUPOPDVE)

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)

Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (Uradni list RS, št. 40/06)

Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1)

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19, 75/19, 139/20 in 189/20 – ZFRO)

Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C in 203/20 – ZIUPOPDVE)

Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19)

Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US in 189/20 – ZFRO)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18)

Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20)

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19 in 189/20 – ZFRO)

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18)

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 177/20)

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18)

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324)

Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20)

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 75/19, 61/20 – ZDLGPE, 133/20 in 174/20 – ZIPRS2122)

za leto 2021

Uredbe:

Uredba o načinu sodelovanja med Javnim zavodom Hiša za otroke in drugimi udeleženci pri zagotavljanju celostne obravnave v hiši za otroke (Uradni list RS, št. 135/22)

Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 14/09, 23/09, 48/09, 113/09, 25/10, 67/10, 105/10, 45/12, 24/13, 51/13, 12/14, 24/14, 52/14, 59/14, 24/15, 3/16, 70/16, 14/17, 68/17, 6/19, 51/19, 59/19, 78/19, 157/20 in 191/20)

Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 68/17, 4/18 in 30/18)

Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, 91/08, 113/09 in 22/19)

Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20)

Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 85/10 in 173/20)

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/17)

Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16)

Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18)

Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/22)

Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18)

Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16)

Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 3/20)

Uredba o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih (Uradni list RS, št. 16/09, 107/10, 66/12, 51/13 in 6/15)

Pravilniki:

Pravilnik o usposabljanju in preverjanju usposobljenosti strokovnjakov in svetovalcev v hiši za otroke (Uradni list RS, št. 60/22)

Pravilnik o metodologiji za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 28/14, 52/14 in 88/16)

Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16 in 80/19)

Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)

Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18 in 79/19)

Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti (Uradni list RS, št. 86/08, 109/08, 73/11 in 46/19)

Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Hiša za otroke (v pripravi, predstavljeno na seji 3. Sveta zavoda 14.1.2022)

Drugo:

Sklep Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi Javnega zavoda Hiša za otroke št. 00720-19/2021 z dne 22.7.2021

Sklep o spremembi Sklepa o ustanovitvi Javnega zavoda Hiša za otroke z dne 15.12.2021, ki je bil objavljen v Ur.l.RS št. 195 z dne 15.12.2021 (stran 12115)

Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17 in 80/18)

Kolektivna pogodba za zdravstvo in socialno varstvo (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 – ZRPJZ, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 39/99 ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 ZKoliP, 60/08, 75/08, 107/11, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 80/18, 5/19 – popr., 160/20, 88/21 in 181/21)

FINANČNI NAČRT

7. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2023

7.1. OBRAZLOŽITEV

PRIHODKI

- a) Sredstva iz Norveškega finančnega mehanizma bo Javni zavod Hiša za otroke prejel na podlagi partnerskega dogovora z Ministrstvom za pravosodje. Iz tega vira bo financirano:
- plače s prispevki in drugi osebni prejemki za naslednja delovna mesta: direktorica (85%), 3 strokovne delavke (100%), vodja glavne pisarne (100%), informatik (100%), pravnik (15%)
 - stroški za zunanje strokovnjake in storitve: mentorstvo in supervizija, telesni pregledi, zunanji izvajalci storitev hiše za otroke, komunikacijski dogodki
 - izdatki za blago in storitve: drobn inventar, prevozni stroški in storitve
 - izdatki za blago in storitve: stroški za tekoče vzdrževanje, energijo in komunalne storitve

VIR - NFM	PRIHODKI
SKUPAJ	358.055,46

- b) Sredstva iz državnega proračuna bo javni zavod prejel na podlagi sprejetega finančnega načrta in sporazuma z Ministrstvom za pravosodje. Iz tega vira bo financirano:
- plače s prispevki in drugi osebni prejemki za naslednja delovna mesta: direktor (15%), pravnik (85%), klinični psiholog (100%)
 - stroški za zunanje strokovnjake in storitve: računovodske, kadrovske in pravne storitve
 - usposabljanje in izobraževanje

VIR - PRORAČUN	PRIHODKI
SKUPAJ	101.704,45

ODHODKI

- a) Plače in drugi izdatki zaposlenim

VRSTA STROŠKA	STROŠEK
PLAČE ZAPOSLENIH	221.988,46
POVRAČILA ZAPOSLENIM	16.612,92
REGRES ZA LETNI DOPUST	9.326,04
PRISPEVKI	35.740,14
DRUGE DAJATVE	3.266,16
SKUPAJ	286.933,72

Izdatki za plače zaposlenih se bodo v letu 2023 krile iz projekta Norveškega finančnega mehanizma, kar predstavlja kar 73,96 % celotnih odhodkov namenjenih za stroške dela. V izdatke smo prišteli tudi zaposlitev kliničnega psihologa, ki v lanskem letu ni bila realizirana, jo pa v skladu s kadrovskim načrtom nameravamo izpolniti v letu 2023.

b) Zunanji strokovnjaki in storitve

VRSTA STROŠKA	STROŠKI
MENTORSTVO IN SUPERVIZIJA	14.126,19
ZUNANJI IZVAJALCI HIŠE ZA OTROKE	14.000,00
IZOBRAŽEVANJA	5.000,00
KOMUNIKACIJSKI DOGODKI	6.000,00
RAČUNOVODSKE, KADROVSKE IN PRAVNE STORITVE	5.000,00
STROŠKI ZA TISKOVINE IN IZDELKE	7.000,00
SKUPAJ	51.126,19

Za zagotavljanje strokovnega dela bodo zaposleni v Hiši za otroke potrebovali redno mentorstvo in supervizijo. V delo Hiše za otroke bodo (občasno) vključeni tudi zunanji strokovnjaki.

Preizkusili bomo različne kombinacije obravnave (zaposleni v hiši in zunanji sodelavci), da bomo ugotovili, kako sistem najbolje deluje in da bo čim bolj dostopen uporabnikom (npr. psihosocialna pomoč izven prostorov Hiše za otroke, v kraju, ki je bližje otroku) ipd. Z zunanjimi sodelavci bomo sklenili ustrezne pogodbe o delu.

Za vzpostavitev formalnega delovanja javnega zavoda potrebujemo tudi zunanje strokovnjake kadrovske, računovodske in pravne smeri. Javni zavod je bil ustanovljen na novo in potrebujemo podporo in znanje gospodarne rabe finančnih sredstev ter ustrezno podporo pri kadrovsko-pravnih vprašanjih.

Tudi na tej postavki se bo večina nastalih odhodkov (80,44 %) krila iz sredstev Norveškega finančnega mehanizma, saj gre za delovne sklope dejavnosti, namenjenih vzpostavitvi Hiše za otroke.

c) Izdatki za blago in storitve

VRSTA STROŠKA	STROŠKI
PISARNIŠKI MATERIAL	9.700,00
DROBNI INVENTAR (KNJIGE, DIDAKTIČNE IGRAČE, PRIPOMOČKI)	10.000,00
TEKOČE VZDRŽEVANJE	30.000,00
ENERGIJA IN KOMUNALNE STORITVE	15.000,00
PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE	57.000,00
SKUPAJ	121.700,00

Za vzpostavitev osnovnih pogojev dela v Hiši za otroke bomo nakupili pisarniški material in drobn inventar, ki ga potrebujemo za delo.

Ob delovanju hiše za otroke bodo nastajali običajni obratovalni stroški (elektrika, voda, komunalni stroški, telekomunikacijske in poštno storitve in podobno). Zagotoviti bo potrebno tudi sredstva za varovanje, čiščenje in zavarovanje prostorov. Ocenjujemo, da bo povprečno na mesec potrebno plačati 10 računov za operativne stroške, ki vključujejo tudi zavarovanje, čiščenje, varovanje, potrošni material in sprotno vzdrževanje. Dinamika bo v celotnem obdobju projekta različna. Več stroškov bo nastalo, ko se bo v prostorih dejansko odvijala obravnava otrok.

Osebjne hiše bo posebej v začetnem obdobju morale pogosto na službene poti zaradi usposabljanj doma ali v tujini, kjer bo zlasti pomembno, da se v že delujoči Hiši za otroke podrobno seznanijo s potekom dela.

Tudi na tej postavki se bo večina nastalih odhodkov (86,03 %) krila iz sredstev Norveškega finančnega mehanizma, saj gre za delovne sklope dejavnosti, namenjenih vzpostavitvi delovanja Hiše za otroke.

PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI

Morebiten presežek prihodkov nad odhodki bi namenili za morebitne višje stroške tekočega vzdrževanja, nakup dodatne opreme, dodatne akcije za ozaveščanje javnosti in izobraževanje zaposlenih.

7.2. PRILOGA FINANČNEGA NAČRTA

PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2023: IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO DENARNEM TOKU V EUR

Naziv zavoda: Javni zavod Hiša za otroke						
Sedež zavoda: Ljubljana, Zaloška 59						
FINANČNI NAČRT HIŠA ZA OTROKE LETO 2023						
Dejavnost	LETO 2022			LETO 2023		
	proračun - realizacija	NFM- realizacija	SKUPAJ - realizacija	proračun*	NFM	SKUPAJ
STROŠKI DELA						
PLACE ZAPOSLENIH	11.134,42	64.429,56	75.563,98	58.564,98	163.423,48	221.988,46
NADOMESTILA PLAC ZAPOSLENCEV		1.857,28	1.857,28	0,00	0,00	0,00
POVRACILA ZAPOSLENIM	640,58	4.556,71	5.197,29	3.867,11	12.745,81	16.612,92
REGRES ZA LETNI DOPUST	411,05	2.730,99	3.142,04	2.105,88	7.220,16	9.326,04
PRISPEVKI IZPLACEVALCA OD PLAC, NADOM. PLAC, BONITET IN	1.817,19	10.824,64	12.641,83	9.428,96	26.311,18	35.740,14
DRUGE DAJATVE IZPLACEVALCA OD PLAC, NADOM. PLAC, BONIT	132,69	1.017,97	1.150,66	737,52	2.528,64	3.266,16
v.d. Direktorja (nov.2021-april2022)	16.767,00		16.767,00			
SKUPAJ	30.902,93	85.417,15	116.320,08	74.704,45	212.229,27	286.933,72
STROŠKI ZA ZUNANJE STROKOVNJAKE IN STORITVE						
Mentorstvo in supervizija	0,00	830,70	830,70	0,00	14.126,19	14.126,19
Zunanji izvajalci storitev Hiše za otroke	0,00	651,54	651,54	0,00	14.000,00	14.000,00
Izobraževanja	0,00	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Komunikacijski dogodki	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Računovodske, kadrovske in pravne storitve	2.720,60	0,00	2.720,60	5.000,00	0,00	5.000,00
Stroški za različne tiskovine in izdelke	0,00	0,00	0,00	0,00	7.000,00	7.000,00
SKUPAJ	2.720,60	1.482,24	4.202,84	10.000,00	41.126,19	51.126,19
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE						
Pisarniški material	2.644,70	0,00	2.644,70	0,00	9.700,00	9.700,00
Drobni inventar (knjige, didaktične igrače, pripomočki)	764,95	0,00	764,95	0,00	10.000,00	10.000,00
Tekoče vzdrževanje	3.396,15	5.151,32	8.547,47	15.000,00	15.000,00	30.000,00
Energija in komunalne storitve	0,00	10.254,10	10.254,10	0,00	15.000,00	15.000,00
Prevozni stroški in storitve	2.135,80	1.939,73	4.075,53	2.000,00	55.000,00	57.000,00
SKUPAJ	8.941,60	17.345,15	26.286,75	17.000,00	104.700,00	121.700,00
STROŠKI SKUPAJ	42.565,13	104.244,54	146.809,67	101.704,45	358.055,46	459.759,91
PRIHODKI PLAN				101.704,45	358.055,46	459.759,91
RAZLIKA PRIHODKI ODHODKI (HIŠA ZA OTROKE)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
*prihodek črpan iz postavke proračunaPP 211119						

8. KADROVSKI NAČRT HIŠE ZA OTROKE ZA LETO 2023

8.1. OBRAZLOŽITEV

- **PODLAGA ZA SPREJETJE NAČRTA (ZAKONODAJA, SISTEMIZACIJA)**
 - Zakon o zaščiti otrok v kazenskem postopku in njihovi obravnavi v Hiši za otroke
 - Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Hiša za otroke

- **SISTEMATIZIRANA DELOVNA MESTA**

Ob oblikovanju Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Hiša za otroke se je sledilo zakonskim nalogam zavoda, ki mora v okviru javne službe zagotavljati celostno obravnavo otrok. Izhajajoč iz teh nalog so v sistemizaciji opredeljena delovna mesta, ki zagotavljajo izvedbo zaslišanj otrok, krizno podporo in psihosocialno pomoč. Poleg zagotavljanj teh nalog so sistematizirana tudi delovna mesta informatorja in vodje glavne pisarne, ki so potrebne za podporo izvajanja javne službe. Za vodenje hiše za otroke skrbi direktor, ki v skladu s sprejetim programom dela, finančnim in kadrovskim načrtom organizira in vodi strokovno delo in poslovanje Hiše za otroke, predstavlja in zastopa Hišo ter je odgovoren za zakonitost dela.

Že ob prvih aktivnostih v okviru delovanja Hiše za otroke se je izkazalo, da je ena glavnih funkcij modela Barnahus izboljšanje kazenskih preiskav in sodnih obravnav primerov otrok, ki so žrtve ali priče kaznivih dejanj, na učinkovit in otroku prijazen način, ki obenem upošteva načela pravičnega postopka in pravice obtoženca. S tega vidika je ključnega pomena vloga pravnih strokovnjakov, zlasti sodnikov in državnih tožilcev. Za učinkovito sodelovanje v kazenskem postopku smo že v lanskem letu zaposlili pravnika, ki je bil del multidisciplinarnega tima in skrbi, da postopki v Hiši potekajo v skladu z zakonskimi določbami kazenskega postopka. Prav tako ocenjujemo, da bomo za krizno podporo in psihosocialno pomoč v timu Hiše za otroke potrebovali kliničnega psihologa, ki bi ga radi v letu 2023 tudi zaposlili.

- **VIR SREDSTEV ZA FINANCIRANJE ZAPOSLENIH**

Plače redno zaposlenih v javnem zavodu bodo v času trajanja projekta večinoma financirana iz sredstev NFM. Del sredstev se bo krilo iz državnega proračuna.

8.2. PRILOGA KADROVSKEGA NAČRTA

Preglednica: KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2023

Vir financiranja	Število zaposlenih 1. januarja posameznega leta	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih 1. januarja naslednje leto
1. Državni proračun	1	2
2. Proračun občin	0	0
3. ZZZS in ZPIZ	0	0
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesije, RTV-prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	0	0
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	0	0
7. Sredstva prejetih donacij	0	0
8. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	6	6
9. Sredstva proračuna države za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21) in iz tretjega odstavka 34. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPdve, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US in 141/22 – ZNUNBZ)	0	0
10. Sredstva iz sistema javnih del	0	0
11. Sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter za projekte in		

programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	7	8
Skupno število zaposlenih pod 1., 2., 3. in 4. točke	1	2
Skupno število zaposlenih pod 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točke	6	6

PUP – posredni uporabnik proračuna

Simona Mikec
direktorica

V Ljubljani, 17.2.2023